

KONST FÖR

ALLA

Konstfrämjandet idag och i framtiden

KIM EINARSSON.....	3
--------------------	---

AV MÅNGA FÖR MÅNGA

Ballongen Lyfter

Nya perspektiv på konsten i samhället	7
---	---

(ISK-X)
Institutet för Samtida Klotter
 Klotter som kreativ frigörande kraft .....

.....	10
-------	----

New Horse Cultures

Ett utforskande av nya hästkulturer genom konst, aktion och arkitektur.....	14
---	----

Stockholmsskolan

Utforskar konstens potential för icke-etablerade kulturskapare	18
--	----

Den Nya Konstutbildningen

Stödjer konströrelser i folkrörelser.....	22
---	----

Biskopsgårdens Kvinnor

Konstkurser och utställningsbesök	31
---	----

Speak Your Mind, Ortens konstfestival, Akademin

En konströrelse, en festival och en kulturskola för avkolonisering.....	33
---	----

EFTERORD

ELLEN LUNDKVIST	40
-----------------------	----

Av många för många

Ett institut för klotter, en akademi för avkolonisering, könsseparatistiska konstkurser, undersökningar av hästkulturer, nya perspektiv på konst genom fri lek, skolor och plattformar för icke-etablerade utövare att utforska konstens potential. De är resultaten av konstprojekt som ägt rum i orter som Dyestad, Biskopsgården, Sala, Sandviken, Andersberg, Hofors, Backa, Rågsved, Botkyrka, Augustenborg och Fosie och presenterats i föreningslokaler, stall, kvarterskällare, industrilokaler, på lekplatser, torg, folkhögskolor, museer och konsthallar. De har olika format, använder olika metoder och utmanar olika samhälleliga tillstånd och strukturer. De drivs av sociala rörelser som Pantrarna, konstnärsgupper som ISK-X, jordbrukskollektivet Kultivator, ungdomar i Sala, deltagardrivna konstutbildningar som Stockholmsskolan, konstnärsgupper med erfarenhet av migration som i SAY eller kvinnogrupper som Biskopsgårdens kvinnor. De har engagerat sysselsättningsprojekt, campingplatser, museer och konsthallar, kommunala verksamheter, självorganiserade konstprojekt och kulturhus, fastighetsförvaltare, konsthögskolor, folkhögskolor och folkbildningsverksamheter och är alla projekt som har utvecklats tillsammans med Konstfrämjandet.

Sedan starten 1947 har Konstfrämjandets uppdrag varit "konst för alla". Huvuddelen av verksamheten har genomförts i och av Konstfrämjandets distrikt runt om i landet. Lokalt engagemang och delaktighet har varit grunden för allt arbete, men metoderna och analyserna har förändrats under vår 70-åriga historia. Under de senaste åren har det blivit tydligt att konstfrämjande handlar om att omfördela resurser och kunskap, och att sluta identifiera *målgrupper* och istället samarbeta *med grupper med mål* – grupper som vill ta makten över sina egna berättelser och konstnärliga uttryck. Det är i mötet mellan gräsrotsrörelser, ideellt och etablerat konstliv som vi kan arbeta för en konst vars innehåll och kvalitet definieras av många. Det innebär att vi kontinuerligt behöver ställa oss frågorna: Vem tillåts definiera vad som är konst? Vem kan ägna sig åt konst och vem har tillgång till konstens olika rum? Vad innebär en angelägen konst? På vilka sätt kan vi arbeta för att omfördela resurser och makt inom konstfältet?

"Konstvärlden är fylld av koloniala föreställningar, strukturell diskriminering och klassförtryck. Hur kan en folkbildande insats bryta sådana mönster?"¹ Frågan ställdes i en studie som gjordes av Konstfrämjandet 2014 i samband med uppbyggnaden av Stockholmsskolan – en plats för unga att ta del av och prata om konst. Liksom flera andra rapporter visar den att skattefinansierade konstinstitutioner enbart når vissa grupper i samhället. Konsthögskolorna har i jämförelse med andra högskoleutbildningar den lägsta andelen studenter som är utlandsfödda eller har utlandsfödda föräldrar.² I likhet med

¹ Erik Annerborn och Emma Dominguez (2015), *Konstvärlden är fylld av koloniala föreställningar, strukturell diskriminering och klassförtryck*. Folkrörelsernas Konstfrämjande

läkar- och arkitektutbildningarna har majoriteten av studenterna på konstnärliga högskolor föräldrar med högskoleutbildning.³

Trots goda intentioner halkar konstnärliga högskoleutbildningar efter resten av utbildningssektorn när det kommer till breddad representation bland studenter.⁴ Generellt lider kultursektorn av underrepresentation av utlandsfödda personer bland sina anställda.⁵ Organisationerna är etniskt, socialt, kulturellt och klassmässigt homogena och många grupper upplever till följd av detta att konstfältet inte tillhör eller berör dem.⁶

Den här typen av demokratiska underskott leder i praktiken till en snedfördelning av makt. Det finns gott om exempel på konstinstitutioner och konstnärer som arbetar med grupper i socioekonomiskt utsatta områden eller prekära situationer. Projekten framställs ofta som samarbeten mellan jämbördiga parter på pappret men innebär det inte i handling, produktionsbudget, antal kvadratmeter utställningsyta, löner eller ersättningar. Inom konstvärlden finns också en tydlig värdehierarki mellan projekt där etablerade konstnärer bjuds in av en konstinstitution att arbeta med en "utsatt grupp" och projekt där den "utsatta gruppen" arbetar konstnärligt på eget initiativ. Att fungera som en brygga mellan civilsamhällets och konstens aktörer och vara en omfördelare av resurser mellan etablerade och ideella konstverksamheter är därför en av Konstfrämjandets viktigaste roller idag.

När "svensk samtidskonst" blir lika med den konst som visas på större konstinstitutioner och lärs ut av konsthögskolor, utesluts många av de konstscener som utvecklats parallellt med denna men i andra rum. Införandet av organisationsformer som new public management, tillsammans med förändrade kulturpolitiska riktlinjer och finansieringsmöjligheter har lett till ett konstfält som alltmer fungerar enligt entreprenöriella principer. Konstnärer driver egna företag, curatorer är internationella frilansare, konstinstitutionerna är beroende av sponsring från näringsliv och samtidskonst har blivit attraktivt som investeringsobjekt.⁷ Professionaliseringen av det etablerade konstfältet har ökat avståndet till det ideella konstengagemanget och tycks på det viset ha gjorts ännu mer svårtillgängligt för personer utan estetisk högskoleutbildning.

Riksställningars museirapport från 2015 slår fast att det måste till en attitydförändring. Museerna måste finnas för människorna och inte tvärtom. Konkret innebär det verksamheter som utgår från människors önskemål och behov, snarare än museets egna intressen och förutfattade meningar om olika målgrupper.⁸ Hur ska museer formas efter människors önskemål om de inte når dem? Kan folkbildande insatser bryta sådana här mönster?

Projektet *KLASS - Konst och liv* av Stockholmskolan, *New Horse Culture*, *Institutet för Samtida Klotter* i Gävleborg, *Ballongen lyfter*, *Biskopsgårdens kvinnors konstkurser*, *Speak your mind* och *Den nya konstskolan* som presenteras här är alla försök att både utgöra motstånd och förändra nuvarande läge. På många sätt representerar de det arbete och de tankar som utvecklats inom Konstfrämjandets olika distrikt och projekt genom åren och är en samlad satsning på

metodutveckling inom vår organisation – ett lärande genom att göra och ett praktiskt utforskande av vad det innebär att främja konst idag.

Alltför ofta handlar konstpedagogiska projekt om ett "vi" som ska utbilda eller sprida god konstsyn till ett "dom". Trots att feministiska och postkoloniala rörelser och teoretiker har stridit för andra perspektiv, genomsyras ofta samtidskonstens projekt av imperialistiska föreställningar. Begrepp som delaktighet används för att göra konsten mer inkluderande, men frågan om ägandeskap och tolkningsföreträde förbises. Gemensamma riktlinjer för de här projekten har därför varit att utveckla och reflektera över gräsrotsdemokratiska metoder och att inte inleda samarbeten utifrån våra förslag eller föreställningar. Vi vill lära oss och testa metoder för kunskapsutjämning och medbestämmande, och att låta våra samarbeten sätta agendan och formulera behoven.

Frågan om vem som har tolkningsföreträde och vem som bestämmer konstens kvalitet lyfts förvisso på många håll, men lika ofta hänvisas till "hög konstnärlig kvalitet" eller "hög konstnärlig kompetens" som grund för urval av verk till utställningar, personer till konstskolestudier eller anställningar som professorer eller curatorer. De baserar på kriterier som har definierats av en vit, välbeställd, eurocentrisk och manlig konstvärld men som ofta används som en form av objektiva och univर्सella mått. I praktiken fungerar de som gate-keepers, som diskrimineringsverktyg som är svåra att identifiera som sådana eftersom de sägs vara grundade på estetisk kompetens.⁹ Den här satsningen försöker finna former för att främja olika konstnärliga kvaliteter och kompetenser, både genom att stötta befintliga organisationer och genom att bygga upp nya verksamheter med grund i de analyser som redan formulerats av de grupper som vi samarbetar med. Stockholmskolan, Konstskupan, Akademin, Institutet för Klotter i Gävleborg är alla exempel på nya institutioner som de här projekten har lett fram till.

Om vi vill få fler erfarenheter att prägla konsten, måste inte bara fler göra konst utan också, och kanske främst, fler personer måste ges möjlighet att definiera och leda konstnärliga verksamheter. Ett gemensamt kriterium för projekten har därför varit att fler personer ska få erfarenheten av att projektleda och utveckla konstprojekt genom anställningar. Tillsammans med verksamhetsutvecklare från Konstfrämjandet och andra samarbetspartners har den samlade kompetensen, erfarenheten och representationen breddats, varierats och förankrats inom respektive projekt.

För att konsten ska kunna bli en del av människors vardag behöver den vara geografiskt tillgänglig. De stora skattefinansierade konstinstitutionerna ligger i de större städernas centrum. Konstens nationella museer är förlagda till Stockholm, regionernas och kommunernas museer och konsthallar ligger ofta i centralorterna, och storstädernas institutioner finns vanligen i innerstan. Sedan länge har en stor del av Konstfrämjandets verksamhet skett utanför citykärnor och centralorter, vilket även gäller projekten som presenteras här.

Verksamheterna vi har ingått nära samarbeten med är ideella föreningar eller lösa nätverk med stort lokalt engagemang, sna-

² Statistiska meddelanden UF 19 SM 1401 (2015), *Universitet och högskolor. Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander 2012/13*.

³ Statistiska meddelanden UF 20 SM 1403 (2014), *Universitet och högskolor Högskolenybörjare 2013/14 och doktorandnybörjare 2012/13 efter föräldrarnas utbildningsnivå*

⁴ Statistiska meddelanden UF 19 SM 1401 (2015), *Universitet och högskolor. Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander 2012/13*.

⁵ Myndigheten för kulturanalys (2015). *Kultur av vem? En undersökning av mångfald i den svenska kultursektorn Rapport 2015:2*

⁶ Erik Annerborn och Emma Dominguez (2015)

⁷ Maria Lind och Olav Velthuis (red) (2012), *Contemporary Art and Its Commercial Markets: A Report on Current Conditions and Future Scenarios*, Sternberg Press och Tensta konsthall

⁸ Eric Fugeläng (2015), *Museerna och mångfalden – En analys av hur den svenska museisektorn kan stödja och ta vara på utvecklingspotentialen i det mångkulturella Sverige*, Riksställningar.

⁹ Vanja Hermele (2009), *Konsten – så funkar det (inte)*, KRO/KIF

rare än myndigheter, stiftelser eller aktiebolag (vilka är vanliga organisationsformer för centralorternas konstinstitutioner). Att själva vara en ideell förening av föreningar med ursprung i folkrörelser har underlättat vårt arbete med den här satsningen.

Dagens sociala rörelser och civila organisering formuleras utifrån andra situationer och maktanalyser än de tidiga folkrörelser som Konstfrämjandet vuxit fram ur. Vi har mycket gemensamt och samtidigt mycket att lära varandra. Vi från Konstfrämjandet har kunnat bidra med våra erfarenheter av projektledning, föreningsformalia, utställningsarbete och kontakter med det etablerade konstlivet. De organisationer och nätverk som vi allierat oss med använder metoder och arbetssätt som bygger på devisen ”av oss, för oss”, vilket har lett till att vi i Konstfrämjandet har behövt fundera på nya former för vår egen organisation och sätt att arbeta med projekt.

Vi vill därför, slutligen, passa på att tacka alla er – personer, organisationer och verksamheter – som vi fått möjlighet att samarbeta med. Tack för all den kunskap, metodutveckling, drivkraft och nya synsätt som ni har delat med er av till oss. Tack vare er har våra föreställningar om konst, kvalitet, kompetens och delaktighet framträtt tydligare för oss själva, vilket också inneburit att de ibland behövs försvaras, förändras eller helt förkastas. Tillsammans kommer vi kunna göra konsten relevant och tillgänglig för fler och ge konsten en betydelsefull plats i livet, samhället och det offentliga samtalet.

KIM EINARSSON
för verksamhetsutvecklarna

Ballongen Lyfter arbetar för att konst och skapande ska få mer utrymme där människor bor. Möten mellan människor, konst och skapande behövs, genom konst kan vi berätta om vår omvärld, våra upplevelser och möta nya perspektiv. Det ser vi som en demokratisk rättighet.

att utveckla sina idéer.

Konstnärerna Susanne Torstensson, Helen Ekholm, Tony Lorenzi och Linda Khatir utvecklade ett konstprojekt i samarbete med ungdomsgården Lokal 17 i Sala. Serietecknaren och konstnären Marcus Ivarsson deltog i projektet med en serieworkshop. Alla ungdomar var välkomna att delta i så stor eller liten utsträckning de själva ville. Konstnärerna arbetade med målsättningen att särskilt nå ungdomar som var intresserade av skapande i olika form.

Delprojektet ”Flytta in – Konstnärer flyttar in i Lokal 17 för att skapa tillsammans med er” bestod av 6 workshoptillfällen där syftet var att umgås och tillsammans upptäcka konst, skapande och olika tekniker så som animation, måleri, mönster och kalligrafi som konst, gemensamt skapande och serier. Ungdomarna fick möjlighet att lära känna konstnärerna, deras konstnärskap och få nya verktyg för det egna skapandet. Det viktigaste var att vara tillsammans och experimentera. Konstnärerna arbetade med ungdomarnas integritet och perspektiv i fokus, uppmuntrade deras egna idéer och skapade möjligheter för konsten att ta plats i ungdomarnas vardag. Ungdomarnas många olika språk, kulturer och erfarenheter blev en viktig del i samtalen.

Många konstnärer arbetar kreativt med barn och unga. Ofta är uppdragen tidsbegränsade och styrda av olika målsättningar och förutsättningar. Arbetet kan ske inom skolan, på fritidsgårdar, i anslutning till institutioner eller genom konstprojekt. För en del innebär arbetet en extrainkomst, medan det för andra berör deras egna konstnärliga uttryck

Ballongen lyfter

Ballongen Lyfter inleddes med en serie samtal och föreläsningar för en grupp yrkesverksamma konstnärer från Västmanland, som på olika sätt arbetar eller vill arbeta med deltagarbaserade konstprojekt, workshops eller annan konstnärlig verksamhet med pedagogisk inriktning.

Med projektet vidareutvecklade vi Konstfrämjandet Västmanlands långsiktiga arbete med att undersöka och möjliggöra utvecklingen av deltagarbaserad verksamhet i länet. Vi ville skapa ett levande nätverk för informationsutbyte, hitta nya samarbetsmöjligheter, främja utveckling och nytänkande inom området och upptäcka nya sätt för konsten att nå ut till fler.

Det är viktigt att konsten får synas och ta plats där människor bor och att konstnärer som vill arbeta med barn, unga och andra målgrupper får möjligheter till

Nya perspektiv på konsten i samhället

VÄSTMANLAND

Samarbetspartners
AGUÉLIMUSEET,
UNGDOMSLOKALEN – LOKAL 17 I
SALA, KULTURUTVECKLING REGION
VÄSTMANLAND och KONSTFAK

8

och intresseområden. Som med alla andra yrkesområden behöver man undersöka metoder, ifrågasätta och diskutera för att arbetet ska utvecklas. Genom att mötas kan vi ta vara på den unika kompetens som finns i länet.

Under projektet fördjupade vi oss i området Råby, som var centrum för Ballongen – lek på riktigt, som undersökte barns fria lek. Vi tog avstamp i de erfarenheter som gjorts i det projektet då vi gick vidare med Ballongen Lyfter. Nu lyfte vi blicken mot hela länet och undersökte konstnärernas erfarenheter, upplevelser och förutsättningar i arbetet med barn, unga och andra grupper i närsamhället.

Vilka metoder kan man använda i verkstället av ett deltagarbaserat konstprojekt? Hur mycket påverkar platsen

BALLONGEN LYFTER

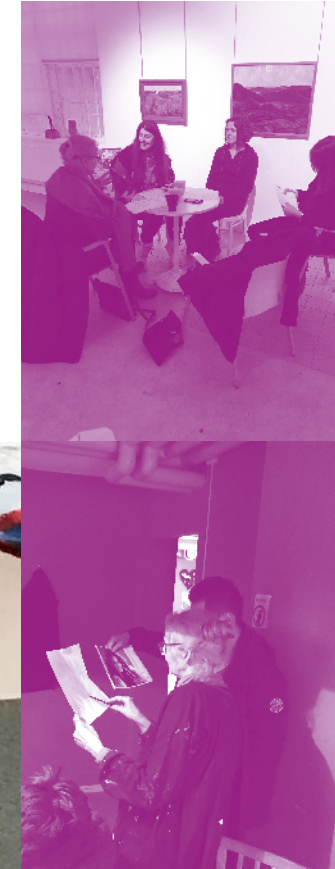
9

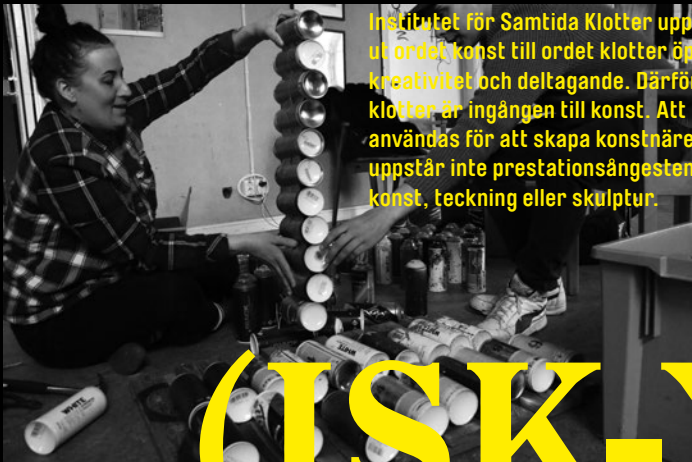
och sammanhanget de val man ställs inför? Hur skapar man projekt som är konstnärligt relevanta? Vad är konstnärens roll i relation till lärarens, samhälls- och konstpedagogens och institutionernas roll? Vilka svårigheter möter man i arbetet? Hur ser förutsättningarna ut i Västmanland och i närsamhället?

Ballongen Lyfter anordnades i samarbete med Aguélímuseet, som även fungerade som projektets mötesplats och bas. Under två tillfällen gästade Ballongen Lyfter kursen "Ballongen: Sociala praktiker och platsens betydelse" som genomfördes på institutionen för Konst på Konstfack i Stockholm.

Projektet deltog även med en workshop för barn under Konst åt alla i Karbenings byggedcenter.

ANNA TÖRRÖNEN

Institutet för Samtida Klotter uppstod ur insikten att genom att byta ut ordet konst till ordet klotter öppnades det upp för en explosion i kreativitet och deltagande. Därför arbetar ISK-X utifrån konceptet att klotter är ingången till konst. Att klotter är ett halt litet ord som kan användas för att skapa konstnärer. När man ber någon att klottra så uppstår inte prestationsängesten på samma sätt som när man talar om konst, teckning eller skulptur.

(ISK-X) Insitutet för Samtida Klotter

Klotter som kreativ frigörande kraft

GÄVLEBORG

samarbetspartners
KF. BACKBEATBOLAGET, ABF GÄSTRIKEBYGDEN

10

Vi tog oss tid att förbereda projektet. I två månader diskuterade vi värdegrunder, begrepp, retorik mm. Målet var att vi skulle hamna någonstans mellan en utbildning, en förening och en rörelse. Vi diskuterade hela projektet som ett konstverk, en slags social skulptur. Vilka konstnärliga situationer och koncept skulle vi kunna skapa med projektet? Vad händer när vi efterfrågar "klotterkompetens" hos våra anställda? Eller när vi omvärderar och analyserar världens klotter utifrån att det är konst?

Runt hälften av deltagarna är writers, de andra kommer från olika håll, intresserade av musik, konst, eller kultur. Vi visste redan i början att vi skulle dra till oss writers och planerade för att inte

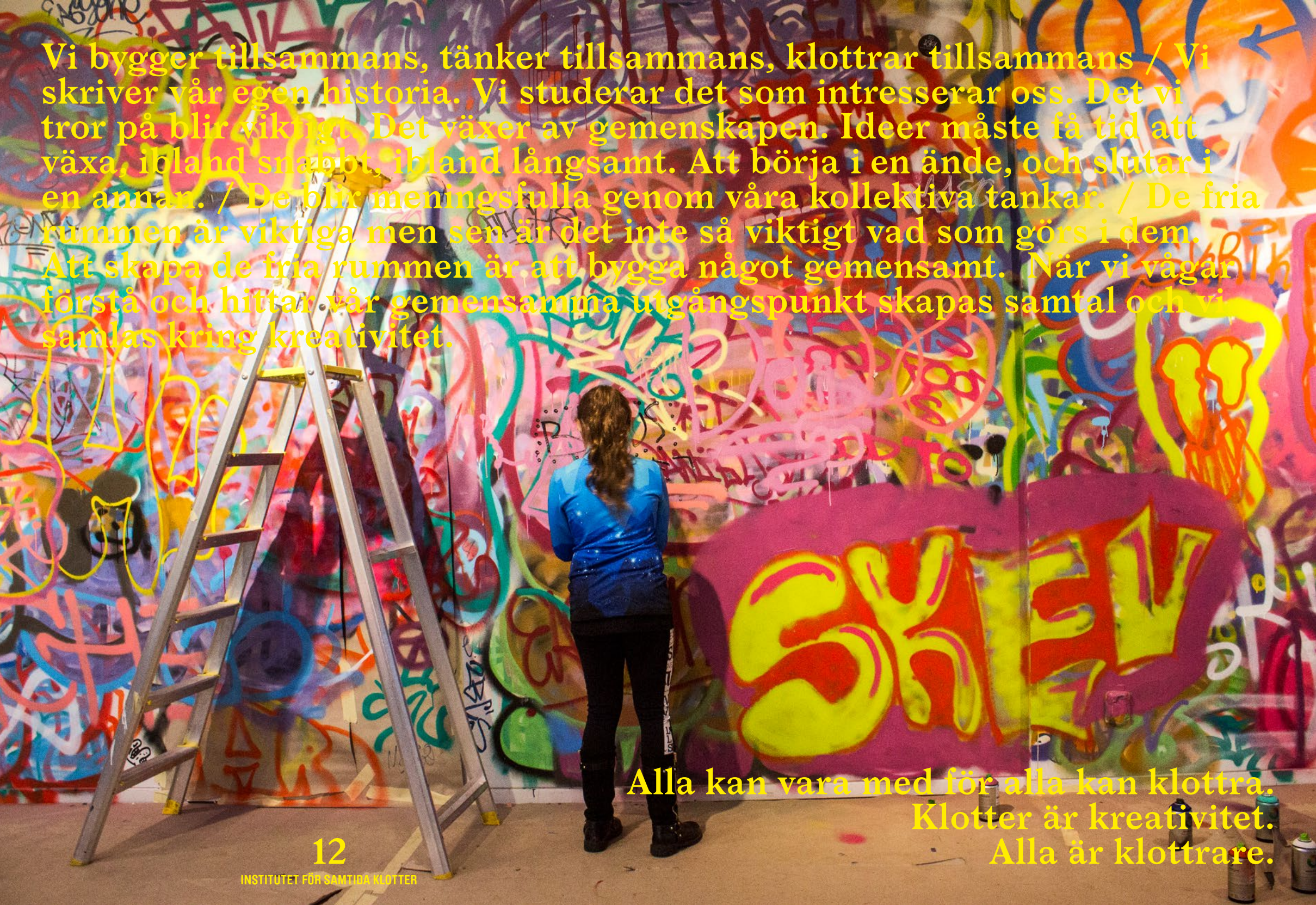
bli ett "graffinstitut" Vi vill dock inte bestämma vad som får kallas klotter eller inte, utan låter det vara något som institutet gemensamt kan utforska.

Vi har öppnat dörrarna varje onsdag. Träffats för att göra saker tillsammans och dela erfarenheter. Vi försöker använda oss av den självklara folkbildningsdimensionen som finns i graffrörelsen. Vi lär oss av varandra. Alla har något att lära ut. Vi skapar en större förståelse för varandra genom en gemensam erfarenhet. Istället för att tala om konst så gör vi rum för folk att uppleva den genom deltagande.

Ett av målen var att presentera föreningslivet som ett verktyg för deltagarna. Vi insåg tidigt att detta inte vore möjligt genom att plöja en

massa föreningsstruktur, utan vi behövde presentera det på ett praktiskt vis. Vi har inte ställt några krav på att deltagarna ska prestera konst, istället fick de uppgiften att organisera en ny klotterfestival. En festival som slutade med att deltagarna både presenterade egna verk och egna uppträdanden, samtidigt som de gemensamt skapade en egen plats.

JON PERMAN
KARIN BÄCKSTRÖM
JOHAN NORA

Vi bygger tillsammans, tänker tillsammans, klottrar tillsammans / Vi skriver vår egen historia. Vi studerar det som intresserar oss. Det vi tror på blir viktigt. Det växer av gemenskapen. Ideer måste få tid att växa, ibland snabbt, ibland långsamt. Att börja i en ände, och slutar i en annan. / De blir meningsfulla genom våra kollektiva tankar. / De fria rummen är viktiga men sen är det inte så viktigt vad som görs i dem. Att skapa de fria rummen är att bygga något gemensamt. När vi vågar förstå och hittar vår gemensamma utgångspunkt skapas samtal och vi samlas kring kreativitet.

Alla kan vara med för alla kan klottra.
Klotter är kreativitet.
Alla är klottrare.

New Horse Cultures knyter samman samtida konstnärskap med vårt gemensamma kulturarv Hästen, i allt från feministiska studier av makt och ledarskap till hästen som kontaktyta mellan folk från olika kulturer.

New Horse Cultures

Ett utforskande av nya hästkulturer genom konst, aktion och arkitektur.

ÖLAND - KALMAR

Samarbetspartners
STUDIEFRÄMJANDET, ALEDALS
RIDCENTER, KULTIVATOR, ÖLANDS
FOLKHÖGSKOLA, ASYLBOENDEN
MÖRBY HOTELL, MÖRBYLÅNGA,
EKERUM CAMPING, BORGHOLM,
KALMAR KONSTMUSEUM.

I New Horse Cultures fokuserade vi på hästen som kulturbärare. Framförallt var vi intresserade av att se vilka nya hästkulturer som kan uppstå i mötet mellan Ölands gamla hästhistoria och de som nyss anlänt till ön från länder i mellanöstern, där hästkulturen är och varit stark. Vi leker med idén om att konst som diskuterar användandet och interaktionen med hästar skulle kunna ändra sättet vi tillsammans lever våra liv på i framtiden.

New Horse Cultures består av flera delar som alla anknyter till varandra där hästen, och konst och arkitektur kopplat till den, är i fokus. Den första aktiviteten inleddes i maj, en studiecirkel i ridning och hästhantering för kvinnor från asylboenden på Öland. Dima Matr, själv nyanländ från Syrien, med bakgrund från en hästgård där, koordinerade

och skötte rekryteringen av kvinnor som ville lära sig mer om hästar och ridning. Ingen av deltagarna hade tidigare erfarenhet, och cirkeln började med mycket försiktiga närmanden till de stora djuren, och avslutades i augusti med riduppvisning och helt självständigt hanterande av gårdens tre hästar.

Samtidigt som kvinnorna utforskade relationen till hästarna på gården, kunde de också delta i konstnären Signe Johannessen två nyproduktioner av verk på samma plats. Ett av verken initierades när Signe vid ett besök på Ölands folkhögskola fick se skolans nära hundraåriga skelett av den sista Ölandshästen Lilly. Hon bjöd in utomstående experter för att undersöka kvarlevorna på nytt och för att lägga de felplacerade benbitarna tillräta. Arbetet genomfördes i dialog med studiecirkeln, som också aktivt deltog i tillrättalagandet. Verket ger en möjlighet att fundera över mänsklighetens inverkan på utdöda arter men också rasbegreppet i sig.

Johannessen producerade även videoverket "Thank you for carrying". I verket utförde Johannessen en serie ceremonier tillsammans med hästarna på gården och kvinnorna från studiecirkeln, i stallet och vid den gamla offerkällan Hors brunn på Öland. Genom att bygga upp ett altare i stallet hedrade hon hästen för dess omistliga roll genom mänsklighetens historia: den har varit ett transportmedel, ett vapen och ett verktyg för mänsklig överlevnad. I verket närmar sig konstnären även sin egen barndomshistoria genom att undersöka själva dödsögonblicket hos en vit lipizzanerhingst.

Premiärvisningen för "Thank you for carrying" genomfördes

på Aledals ridcenter på Öland, i ett öppet event i deras stora ridhus. Vi arrangerade med bussar som gjorde det möjligt för boende på flyktingförläggningarna i Mörbylånga och Borgholm att komma. Vid screeningen visade vi också Shiva Anoushirvanis film "Det tama och det vita", och verket "You can take me anywhere" av Nastja Säade Rönkkö. Filmerna belyser från olika håll människans relation till hästen, och hästkultur och stallmiljö som en spegling av maktstrukturer i övriga samhället. Shiva Anoushirvani genomförde också premiärvisning av ett performance utan titel, där hon spelade piano med handklovar mitt i ridhuset. Efter screeningen hölls ett konstnärssamtal med konstnärerna och Dima Matr, modererat av Kalmar konstmuseums chef Joanna Sandell och översatt till arabiska av Dima Matr.

Ytterligare en del av projektet var samarbetet med konstnären Johan Carlsson, och hans JAC studios från Köpenhamn. Johan bjöds in av oss för att formge ett nytt sorts utestall, där hästar, konst och människor kan komma varandra nära på ett nytt sätt. Han och hans medarbetare hade under hela processen Haitham Sabahi, nyanländ från Syrien med sig, som koordinator och tekniskt bollplank. Stallet uppfördes under sommaren på Kultivators gård, med bygghjälp och handräckning från Kultivators ungläger, och frivilliga från asylboenden runt om på ön. Stallet fick titeln "Pavilion with horses", och kombinerade byggelement både från japanska traditionella hus och nordiska hässjekon-

struktioner. I stallet finns en mobil tecknarstudio, i form av en anpassad Tidaholmsgigg, som kan användas av gästande konstnärer för att röra sig runt och observera landskapet.

Under den festliga invigningen av Pavillion with horses, som också innehöll riduppvisning av studiecirkeln, screening igen av filmverken, och nattligt hästdisco, visades den mobila tecknarstudion i rörelse, dragen av Barney, en av gårdens hästar.

Vi kunde också presentera "Hästen", en traditionell arabisk beduindikt, som gestaltats i en målning av Ramez Omareen, och festa i den för kvällen nyöppnade baren "Crazy horse".

Projektet var tänkt att avrundas där, men fick en fortsättning in i Kalmar konstmuseums utställningsrum. Signes återupprättande av den sista Ölandshästen Lilly innebar också att visa upp henne för en större publik, och ge henne ett sammanhang där hennes roll som kulturbärare blir klar. Kalmar konstmuseums stora utställningsrum med utsikt över Kalmarsund mot Öland, blev den perfekta platsen för detta. I utställningen visades också de övriga verken som producerats i Konstfrämjandets regi under sommaren, samt ett stort antal både historiska och samtida föremål och konstverk, som curerades av Joanna Sandell, och tillsammans ställer frågan: Hur förändras vår relation till hästen genom de samhällsförändringar som just nu pågår? Och hur gestaltas detta inom konsten?

MALIN LINDMARK VRIJMAN
MATHIEU VRIJMAN
DIMA MATR
HAITHAM SABAH

Stockholmskolan skapar rum för framtidens konst. Vi uppdaterar konstvärlden, ger den nytt innehåll, nya perspektiv och nya uttrycksätt. Konsten påverkar världen och öppnar upp för nya tankar. Därför måste konstvärlden öppnas upp och påverkas av nya tankar.

Stockholmskolan utvecklar metoder för unga kulturintresserade att använda etablerade konstinstitutioner för att skapa kulturarrangemang och konsthändelser. Konstfältet kan inte förändras bara inifrån. Även icke-sanktionerade idéer och format ska få använda sig av konst som resurs, metod och plattform.

Stockholmskolan vänder sig mot idén om att utbildning är en förutsättning för konstnärlig kompetens, utan menar istället att ett öppnare konstabegrepp och jämlikare möten skapar en dynamisk konstscen. Projektet har genomfört en rad aktiviteter och undersökningar som alla visar på styrkan i det ideella kulturlivet runt om i Stockholm, och dess potential för konstfältet.

TEKNOCHILL/HALALKROKI

En av aktiviteterna som genomförts inom ramen för utvecklingsinsatsen Stockholmskolan är TeknOchill, en teckningskurs som erbjuder modeller med personlighet. TeknOchill är ett initiativ av Sonia Sagan från Orten i Fokus. Hon och Stockholmskolan har utvecklat ett format av modellteckning där nya övningar och ett nytt tilltal, och icke-normativa utseenden används för att förändra idén om avbildning i konsten. Vi skriver om konsthistorien, och lägger till det som saknas.

ERIK ANNERBORN

Stockholms- skolan

Utforskar konstens potential för icke-etablerade kulturskapare

STOCKHOLM

Samarbetspartners

ORTEN I FOKUS, NYA RÅGSVEDS FOLKETS HUS, STUDIEFRÄMJANDET, m fl.

”Jag insåg inte det innan jag ställde dessa frågor till skolan, och jag hade nog aldrig upptäckt problemet om jag inte marinerats i Stockholmskolan 2–3 år innan jag hamnade på konstskola. De andra verkar inte ha samma förutsättningar att ifrågasätta vilka normer vi reproducerar.”

SONIA SAGAN, initiativtagare till Teknochill

Under 2016 planerades och påbörjades ett samarbete mellan Folkrörelsernas Konstfrämjande

och Malmö Konstmuseum. En kurs utvecklades där deltagarna curerade en utställning med utgångspunkt i museets konstsamling. Kursens deltagare var Malmö Folkhögskolans allmänlinjestuderande som valt inriktningen "Konstverkstad".

Med projektet ville man pedagogiskt närma sig bildkonsten genom curatoriska praktiker. Tanken var att deltagarna skulle få en förståelse för konsten och konstvärlden, de sammanhang som konst görs och visas i och dessutom en chans att uttrycka något de vill få sagt med konstutställningen som verktyg. Man ville ge deltagarna en känsla av "att hålla konsten i sin hand", en känsla av att ta kontrollen över något svårgripbart.

Dokumentationen gjordes av Dokumentatören. Den kan stundtals kännas (våldigt) objektiv. Den kan stundtals kännas (våldigt) subjektiv. I dokumentationen kan det ibland vara svårt att avgöra vem det är som egentligen citeras/parafraieras och om Dokumentatören bara tänker eller faktiskt säger någonting. Detta är OK. Dokumentationen är också en experimentell text av litterärt/konstnärligt värde som möjligen kan uppfattas röra sig mellan dokumentär- och konceptuell diktning.

MERIMA DIZDAREVIÐ

HANDS ON, HANDS OFF – utdrag
ur en dramatisk dokumentation

Roller:

DOKUMENTATÖREN
INTENDENTEN
PEDAGOGEN
DELTAGARE
MUSEICHEFEN
NETTE
TEKNIKERN

Scenbyte

PÅ MUSÉÉT

INTENDENTEN: Vad är ett museum, hörrni? Vad tror ni att det är? En gång blev muséet flyktingläger i sex månader. Det var under Andra Världskriget. Det blev en diskussion den gången. Denna gång, nu för inte så länge sen, också. Ja, museum kan vara olika saker.

Och här är projektrummet, vårt rum. Väggarna kan målas vita härinne, om och om igen.

DOKUMENTATÖREN till PEDAGOGEN:

Ingen har sagt till oss om att lämna våra ryggsäckar, låsa in våra ryggsäckar. Vi har gått runt på muséet med våra ryggsäckar på ryggar hela dagen. En halvdag förvisso, men ändå.

Scenbyte

PÅ SKOLAN

INTENDENTEN: Vad är en intendent? En som jobbar i militären? Nej,

För att konsten ska vara relevant idag behöver den röster grundat i många olika erfarenheter och bakgrunder. Den Nya Konstutbildningen skapar konstkurser tillsammans med dagens folkrörelser. Vi vänder på perspektiven, på vem som kan lära sig och vem som kan lära ut. Folkhögskoledeltagare curerar en utställning med verk från konstmu-seets samling. Asylsökande bjuder in till sin ateljé och visar sin konst. Romska EU-migranter möts och agerar experter på samtidskonst.

Den Nya Konstutbildningen stödjer konströrelser i folkrörelser, för en mer gräsrotsdemokratisk konst.

Den Nya Konst- utbildningen

Vi stödjer konströrelser i folkrörelser

SKÅNE

Samarbetspartners
S.A.Y – STORIES ART YOU,
KULTURFÖRENINGEN CARTIER, MALMÖ
KONSTVERKSTAD, MALMÖ KONSTMUSEUM,
MALMÖ FOLKHÖGSKOLA, INDIVIDUELL
MÄNNISKOHJÄLP

det är ett formellt ord för "amanuens". Det är en titel som används i museisammanhang för de som jobbar administrativt

och konstnärligt inåt och utåt. De som jobbar med förmedling kring utställningarna. Kurator finns också hos oss, men vi kallar oss för intendent!

DOKUMENTATÖREN: Alla går runt och tittar på deltagarnas konstverk.

INTENDENTEN: Ja, vad fint. Hur har du tänkt där. Fint. Intressant. Passar in. Färger.

DOKUMENTATÖREN: Intendent står framför verken med fingrarna vikta inåt, tryckta mot området mellan munnen och hakan. "Fint" "Intressant", kan de säga samtidigt.

PÅ SKOLAN

PEDAGOGEN: Kreativitetsövningar är bra om man ska komma fram till saker i grupp. De är ett slags hjärnmassage! Vi gör en övning som går ut på att bygga på varandras idéer/principer.

DELTAGARE:
 en maskstol
 en ostgiraff
 hur klipper du enklast gräset?
 mekanisk arm
 kalabalik lånar en kompass av dig
 nu är det bara två lappar kvar
 en kepsMalin
 masspsykos
 kaffe är motsatsen till en docka
 mellanmjölk är motsatsen till penis
 en äcklig, jävla fiskpinne
 ja, och?!
 ja! en kompass!
 kålpudding däremot
 någonting som har form, passar perfekt
 naturligt och fint, fint och naturligt
 en massa stolar; snälla, filma en whiskey!
 jag får göra det på vägen, vi fixar
 tavlan, vi har inte tagit nån rast!
 lämna kroppen

-det har ni!

DOKUMENTATÖREN: Rökning dödar kreativitetsövningar.

PEDAGOGEN: Vinnaren är: KRIGET MED MIG SJÄLV!

PÅ SKOLAN

INTENDENTEN: Tack för ert fina tema!

Scenbyte

Scenbyte

Scenbyte

Scenbyte

DOKUMENTATÖREN: Intendent har tagit ut 27 verk från 1800-tal till idag. De är av olika uttryck och härkomst.

INTENDENTEN: "Kriget med mig själv". Detta är ett tungt tema. Ni kanske väljer 5-10 verk från vårt urval.

DELTAGARE: Varför får vi så få verk?

INTENDENTEN: Det är ju begränsat med plats. Det är fönster på ena sidan rummet t.ex.

DELTAGARE: Vi ska fylla hela lokalen. Vi har tre meter upp!

INTENDENTEN: Vi kanske vill ha med båda filmerna... Det är ganska mycket grejer... Den är så stor. Onödigt stor.

DELTAGARE: Kasta sten i glashus

PÅ SKOLAN

DOKUMENTATÖREN: En deltagare tycker verkligen inte att utställningen fungerar – att verken är disparata.

DELTAGARE: Egentligen gäller det att vara så jävla manipulativ, men att de inte märker det?!

DOKUMENTATÖREN: Många är tveksamma till att vara med i museigruppen. T.ex. pga. att det är jobbigt att skriva text. Dokumentatören påpekar att man faktiskt också kan skriva "bajs" som beskrivning av bilderna och minst en deltagare ändrar åsikt och går med i museigruppen. Muséet har skickat: 1. Hängningsplan 2. Kommunikationsplan

PÅ MUSÉET

INTENDENTEN: Hur vill ni hänga? Fördelen med att INTE flytta väggen är att det då inte blir ett genomgångsrum.

Ni får ju tänka lite på hur ni ska berätta för någon, som precis kanske ätit lunch på McDonalds och kommit till muséet, vad konstverken handlar om. Vad gäller texter och kommentarer till verken så tycker jag att den informationen ska var separat.

DOKUMENTATÖREN: Vi fick ha Munchs vampyrtafla i tryck och snart bestämdes det att den skulle tryckas stort som tapet på den flyttbara väggen. Kanske skulle man ha den som affisch eller vernissagekort också.

DOKUMENTATÖREN: Jag vill inte påverka era beslut för mycket, men jag tänker att ni kanske vill veta att det skulle kunna uppfattas lite som att luras.

INTENDENTEN: Ja, då Munch är en stor konstnär skulle många

INTENDENTEN: Nej. Vi måste vara administratörer. Men, vinyltext ska finnas på väggen utanför

rummet, kanske också stort som beskrivning i rummet? Vad tycker vi om det? Broschyrer med våra beskrivningar och en beskrivning av utställningen kanske? Vi får se. Nästa vecka gör vi klart texterna så att det hinner komma in i tid.

DELTAGARE: Alltså, jag tycker inte om temat. Jag var inte ens med och valde den. De i den andra gruppen som inte ens jobbar med detta nu fick också vara med och välja. Sen tycker jag inte alls om de konstverken. Jag vill ha helt andra.

DOKUMENTATÖREN: Kommer ni ihåg det jag sa igår om begränsningar – hur det ibland kan vara skönt med begränsningar och att val kan skapa ångest? Men sen kan man också kanske vända på saken. Omvända den här processen på något sätt? Utgå ifrån det urvalet vi har nu, men tolka om det till det vi tycker kanske temat egentligen är med den blandningen av verk vi har?

DELTAGARE: Mmm. Alltså, vi kan köra på med det vi har.

INTENDENTEN: Men bra hörrni. Jag tycker att vi har kommit rätt långt nu. Skitbra jobbat!

PÅ MUSÉET (HÄNGNING)

DOKUMENTATÖREN: Munchkopian kommer, i litet format, på torsdag. Det förslag som kom upp om att förstora Vampyren till att täcka hela den flyttbara väggen nämndes aldrig igen och Dokumentatören vet inte om hen kan lita på sitt minne längre. Var det verkligen så att det bestämdes att tavlan skulle ställas ut i litet format eller var det bara lättare så?

PEDAGOGEN: Jag anar ugglor i Roy-tavlan.

INTENDENTEN: Den här är till huvudet.

DELTAGARE: Vad går en sån tavla på?

INTENDENTEN: Den är ömtålig. Packa ner. Packa upp. Multitasking. Å här är Teknikern! De e målningar o foton. Storlekarna förvirrar. Elin Behrens har varit generös. Bilderna får vi ställa lite hur vi vill, bara ”no pictures” är lite vid sidan av.

DELTAGARE: Vad händer om man flyttar den långt ner?

INTENDENTEN: Ni måste briefa Teknikern! Vi måste sätta bilderna på ett ungefär på golvet. Det finns en bild från Leif om hur det (soffan) ska stå. Det kanske inte blir så bra

kanske komma för det verkets skull och vilja se originalet.

DOKUMENTATÖREN: Förresten, kommer ni ihåg att vi pratade om att man kan ha andra event kopplade till utställningen? Performance, till exempel.

INTENDENTEN: Konsträrssamtal! Men det kan man inte ha under hela tiden.

DOKUMENTATÖREN: Dokumentatören tänker för mycket på Leif Holmstrand och kan inte avgöra om det är bra eller dåligt att säga hans namn och/eller ge/inte ge möjlighet till utrymme. Det syns nog inte, men Dokumentatören ifrågasätter inombords sin påverkan på deltagarna. Hen ger stundtals kanske för mycket information, tänker hen. Hen kanske försöker styra dem till det hen själv kanske skulle vilja göra med verken? Hen säger dock också att ”Låt er inte påverkas för mycket av det jag säger, jag tänker att ni kanske skulle vilja ha den informationen bara.”

INTENDENTEN: Kommunens utskick kräver att man har ”liggande” bilder. Det är mycket man ska förhålla sig till.

DELTAGARE: Jag kan göra en egen affisch. Jag kan nog lära mig det. Jag lär mig sånt ganska snabbt.

INTENDENTEN: Det är problematiskt om man ska manipulera ett konstverk, göra en egen grafisk tolkning för att t.ex. göra en affisch. Man måste respektera konstnären. Sen är det också knappt om tid.

DOKUMENTATÖREN: In i rummet kommer två kvinnor med leenden på läpparna. Leenden som visar på en nyfikenhet till det som sker i rummet. Det är nästan så att de kommer intassandes.

DELTAGARE: Vilka är ni?

MUSEICHEFEN: Vi tänkte bara lyssna in lite på hur det går för er här. Jag är chefen för muséet.

NETTE: Jag heter Nette. Jag är ny på jobbet här på muséet.

MUSEICHEFEN: Så, hur länge har ni pluggat konst?

DELTAGARE: Alltså, detta är andra terminen på folkhögskolan för de flesta.

DOKUMENTATÖREN: Det digitala vernissagekortet blir en stillbild från kortfilmen The Mad Tea Party av Nathalie Djurberg. Muséet kommer att skapa FB-eventet.

DOKUMENTATÖREN: Kan vi läggas till som administratörer på eventet så att vi kan gå in och ändra där?

Podier
TV-skärmar
Det går ju fortfarande på ett eller
annat vis

Scenbyte

B Bert-Johnnyert-Johnny Bert-Johnny Bert-Johnny Bert-Johnny
Samtidigt skulle Jag vilja ha.
Tänk på att...
Sen så har man...
Bert-Johnny!
Ok, nu har vi väldigt många olika förslag här
Vilket estetiskt tänk?
Det här ljuset.
Ibland vill konstnärer ha det på ett visst sätt så man får ta ett kort
Ni ville ju ha den här, Men!
Det är klart att den ska va i mitten, hörni!
En annan estetik.
De snackar med varandra. Här är de bortkopplade.
Vill ni att den ska följa väggarna eller ska den va på snedden?
Så här eller så här?
Ja! Jag kan säga att det var rätt – det var rätt svar!
Det här blir superbra jättefint *etc* *epitet**epitet**positiv**kom-
parativ**superlativ**
Har vi bestämt ungefär var nästa steg blir?
På torsdag blir det en lång dag, men vi bjuder på lunch!
Bra att vi landar i vissa beslut då det kommer att ta tid med att montera
filmerna.

TEKNIKERN: Ni har varit duktiga!

PEDAGOGEN: Du med!

TEKNIKERN: Det känns väldigt proffsigt.

DOKUMENTATÖREN: Museivaktmästaren lutar sig lite lätt med högra
handen på Leif Holmstrands soffa medan han pratar med någon.

INTERNET

DOKUMENTATÖREN: Pedagoger mailar och påpekar för intendenten att
det borde lämnas mer utrymme för deltagarna och deras åsikter. Att
det är lätt hänt att man tar över, kanske också för att man är van att
göra det jobbet. Intendenten håller helt med.

INTENDENTEN: När det kommer till deras reflexioner av verken vill vi
gärna att det skrivs om till hela meningar. Det hade varit fint med deras
tankar snarare än lösryckta ord. Det behöver ju inte vara klart förens
på onsdagen under hängningsveckan (1 februari) så det finns ju tid kvar
att arbeta vidare på det. Annars föreslår vi att orden tas bort.

DOKUMENTATÖREN: Pedagoger blev lite irriterad av detta mejl då det
kändes som att alternativen var "gör om eller så tar vi bort". Pedago-
gen bad om bättre motivering att ta till deltagarna varpå deltagarna

skrev nya texter. Pedagoger ville ha pedagogik.

PÅ MUSÉET (HÄNGNING 3)

DOKUMENTATÖREN: Bara en deltagare dyker upp först.

INTENDENTEN: Detta är fullständigt oacceptabelt!

DOKUMENTATÖREN: Ska jag kolla med Pedagoger på skolan?

INTENDENTEN: Ja. Detta är fullständigt oacceptabelt!

DOKUMENTATÖREN: Pedagoger skickar meddelande till deltagarna och
en kvart senare dyker två till upp. Lugnet infinner sig igen.

DELTAGARE till DOKUMENTATÖREN i förbifarten: "jag tycker, jag tycker"
för att det ska vara vi som bestämmer så tycker intendenten väldigt
mycket.

DOKUMENTATÖREN: Känns det så?

DELTAGARE: Det finns sånt som är störigt. Också när vi satt där och
planerade och cheferna kom in. Det kändes lite konstigt när de frågade
om hur länge vi pluggat konst och vi börjat på skolan för typ ett halvår
sen. Sen att alla också fick vara med och välja konsten fast det är bara
vi som jobbar med det och det var inte så mycket att välja på ens.

DOKUMENTATÖREN: Museivaktmästaren lutar sig på Leif Holmstrands
soffa på armbågarna och undre delarna av armarna.

PÅ MUSÉET (HÄNGNING 3)

DOKUMENTATÖREN tappar konceptet:
Under dessa tre konsekutiva upphängningsdagar tycktes godtycklighe-
ten öka exponentiellt. Några exempel att tillgå här är:
Slumpmässigheten med användandet av handskar vid hanteringen av
konstverken!
Vaktmästarens beteende och lågproduktivitet!
Intendentens stadigt ökande dominans över hur saker och ting ska gå till!
Kulmen nåddes när museichefen och Nette kom förbi. Chefen undrade
varför vinyltexten på väggen utanför var högerjusterad och inte i
mitten. Chefen sa "ta plats!" och "använd hela väggen", varpå några
deltagare kommenterade sinsemellan att de ju ville ha texten i mitten
från början, men att intendenten tyckte annorlunda. Intendenten sa
dock inte detta till sin chef. Intendenten sa någonting som fick det att
verka som att det var deltagarna själva som ville ha det så.

Under projektets gång visade
det sig att ingen riktigt visste
vad det är Nette gör på muséet,
vilken funktion som är hennes,

Scenbyte

vilken titel hon har, vilka befogenheter. Hennes milda tillvägagångssätt fjärrnade känslan av undersåtlighet hos Dokumentatören och, möjligen också, deltagarna. Dock var kanske så inte fallet med intendenterna.

PÅ MUSÉET (VERNISSAGE)

DOKUMENTATÖREN: En av deltagarna får permission från sjukhusets psykiatriska avdelning och kommer iförd Region Skånes grå mjukiskläder.

EN BESÖKARE: Är du en del av utställningen?

DELTAGARE: Ja, hela livet är ett krig med sig själv.

DOKUMENTATÖREN: Vid ett tillfälle får en kluster deltagare frågor om utställningen och processen av en besökare varpå Intendenten svarar i deras namn.

Vassil Simittchiev närvarar vid vernissage och alla blir positivt berörda och exalterade över detta faktum: Deltagare, Pedagog, Dokumentatören, Intendenten, Museichefen... ja, alla. Dokumentatören tar ett foto av Pedagog som tar ett foto av Vassil och Museichefen, framför Lena Cronqvists "Operation".

Vernissagebesökarna verkar mycket nöjda. Generellt sett kan man nog säga att människor verkade nöjda med vernissagen. Succé!

EFTERSPEL

DOKUMENTATÖREN: I slutdyningarna av projektet får Dokumentatören närmare kontakt med Intendenten och hen får lite ont i magen av tanken på att hen kanske varit, så att säga, för hård mot dem. Dokumentatören brottas med paranoida tankar som säger att hen måste ha belegg. Hen har ingen erfarenhet och hen kan inte riktigt referera eller citera. Bland annat.

Scenbyte

30

DEN NYA KONSTUTBILDNINGEN

Biskopsgårdens kvinnor anordnar träffar, kurser och föreläsningar i sin lokal vid Friskvåderstorget och på andra platser i Biskopsgården utifrån devisen "av oss för oss". Tillsammans med Konstfrämjandet har medlemmarna utvecklat och genomfört hennakursen By hand for hand, sminkworkshopen The Art of Make Up och Konstkursen som rymmer alltifrån scenkonst till teckning. Under arbetstiteln Konstprat besöker vi olika utställningar i Göteborg för att tillsammans titta och prata om konst.

Biskopsgårdens kvinnor

Konstkursen och utställningsbesök

GÖTEBORG

Samarbetspartner
BISKOPSGÅRDENS KVINNOR

31

Vi som har tagit initiativet till Biskopsgårdens kvinnor har sett vi är många duktiga kvinnliga fotografer, hennakonstnärer, kockar, pedagoger, författare och sminköser som lever i Biskopsgården. Vi upplever att det inte finns en plats där vi kan uttrycka oss och visa upp våra färdigheter. Vi vill skapa ett utrymme och en plattform för kvinnor där olika förmågor lyfts fram, inspirerar och hyllas. Genom kurser och workshops vill vi ta vara på och uppskatta våra färdigheter. Med detta projekt vill vi även erbjuda en mötesplats för kvinnor i Biskopsgården med en öppen verksamhet där vi alla kan samlas och utbyta erfarenheter och kunskaper. Det finns även ett socialt värde i att ha en öppen mötesplats, att ge chansen att knyta nya vänskapsband med kvinnor från andra åldrar och kulturer. Det saknas sådana mötesplatser för kvinnor i Biskopsgården. De allmänna mötesplatserna som finns, exempelvis fritidsgårdar, torg och caféer, domineras ofta av män. Därför behövs vi.

BISKOPSGÅRDEN KVINNOR

Tillsammans med Göteborgsbaserade PANTRARNA har Konstfrämjandet utvecklat verksamheter i flera steg och med olika samarbetspartner. Med Pantrarnas kulturverksamhet SPEAK YOUR MIND som grund har ORTENS KONSTFESTIVAL och senare AKADEMIN kommit till som två långsiktiga projekt.

En konströrelse, en festival och en kulturskola för avkolonisering

Speak your mind, Ortens konstfestival, Akademin

HISINGEN och BERGSJÖN
GÖTEBORG

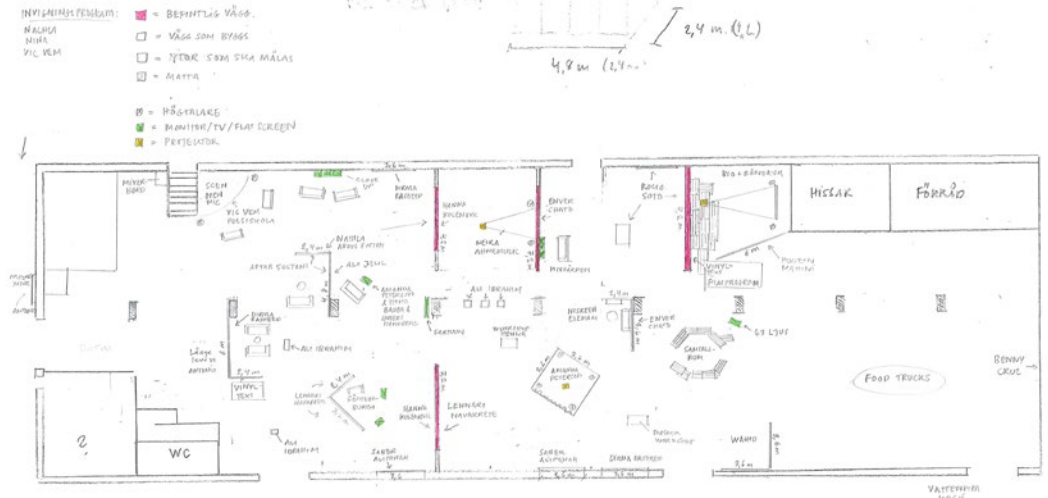
Samarbetspartners
Speak your mind: PANTRARNA, LSU:S DEMO-PROJEKT
Ortens konstfestival 2016: PANTRARNA
Akademin: PANTRARNA och TIDSNÄTVERKET BERGSJÖN

Fotograf: RICARD ESTAY

Fotografier av Lennart Navarrete
Ortens Ortens konstfestival 2016

Om SPEAK YOUR MIND

Speak your mind är sedan flera år Pantrarnas kulturverksamhet. Många känner igen namnet från den musikfestival som Pantrarna arrangerade på första maj under flera år. Inom ramarna för Speak your mind ordnas workshops, konstkurser, utställningsbesök och träffar.

Pantrarna är en förening som arbetar socialt, politiskt och kulturellt med utgångspunkt i orten. Vi är en medlemsstyrd förening vilket innebär att alla våra aktiviteter och verksamheter görs av oss för oss.

Vi är många i orten som låter våra tankar, berättelser och känslor ta sig uttryck i olika konstformer. Vissa av oss skriver poesi, raptexter eller berättelser. Andra uttrycker sig

med hjälp av färg och form genom exempelvis att måla, rita eller graffa. Oavsett vilka metoder vi använder så utgår vi ifrån oss själva, våra erfarenheter och våra berättelser. Våra texter, bilder och vår musik bär på våra budskap, drömmar och historier.

Men konsten som produceras i orten ges sällan samma värde och plats som den så kallade "fin-kulturen" i staden. Jag som själv är från orten kan inte relatera till konsten som ställs ut på museerna i stan. För mig så är det allt förutom fint. Men som mycket annat i vårt samhälle så definieras konsten utifrån det vita majoritetssamhället. Därför vill jag och andra konstutövare från orten skapa vår egna plattform att skapa och presentera vår konst.

Vi kallar det Speak Your Mind, eftersom vi anser att konsten

är tankar som tar form och blir greppbara. Detta är början av förortens egna konst rörelse där vi definierar vad som är konst utifrån oss själva och låter den ta platsen och uppmärksamheten som den förtjänar.

Frågan om begreppet "orten" har kommit upp många gånger under processen. Min vän sa en gång "Det är inte betongen som gör oss till dom vi e, det är vi som gör betongen till mer än sten". Med ordet orten syftar vi mer på gemensamma erfarenheter än på ett geografiskt område – vår gemensamma erfarenhet av att befinna oss långt från normen. Både som icke-vita men även som arbetar- och underklass, det är ju vi som hamnar i stadens utkanter, eller "förorterna".

Ambition:

Akademin ska bli en institution för avkolonisering

Akademin ska bli en av de huvudsakliga aktörerna inom kunskapsproduktion i avkoloniseringsfrågor i Göteborg

Akademin ska bli en tongivande plattform för kulturellt och konstnärligt skapande

Fotograf: AFTAB SOLTANI

om ORTENS KONSTFESTIVAL

Som en fortsättning och ett resultat av Speak your mind, öppnade Ortens konstfestival 2016. Temat för festivalen var länge leve vi, inspirerat av Ison och Filles låt med samma titel. Festivalens nav utgjordes av en utställning med verk av konstnärer från orter runtom i Göteborg. Dessutom hölls ett program med poesi, öppna workshops, stand up, open mic, utomhusbio och mycket mer. Festivalen pågick i fyra dagar i en stor industrilokal, PARK 113, i Frihamnen på Hisingen. Entrén var fri och öppettiderna var generösa. Festivalen kommer återkomma årligen.

Medverkande konstnärer:
AFTAB SOLTANI, ALA JELIL,
ALI IBRAHIM, AMANDA X,
ANDERS RUNDBERG, ANTONIO
MAGANA, BENNY CRUZ, DIRMA,
BOSSE HARRINGER, ENVER CHATO,
FARTON HASHI, GÖTHENBURGO,
HANNA KOLENOVIC, HOMA BADPA,
LENNART NAVARRETE, MEIRA
AHMEMULIC, MELODY, MER ÄN
ORD, MIXGÅRDEN, NABILA ABDUL
FATTAH, NACHLA LIBRE, NINA
RASHID, NISREEN ELEMEN,
ROCIO SOTO, SABER ALIPANAH,
SUNSHINE SOCIALIST CINEMA/
KALLE BROLIN, TAREK, TNB
SKAPARVERKSTAD, VIC VEM &
WAHID SETIHESH

om AKADEMIN

Parallellt med Ortens konstfestival började planerna för en mer kontinuerlig verksamhet med fokus på folkbildning, kunskapsproduktion, kulturellt och konstnärligt skapande växa fram. Därför startades Akademin, en skola och en institution för avkolonisering med huvudsäte i Bergsjön, Göteborg. Rasistiska och koloniala föreställningar är ständigt aktuella och påverkar hur vi ser på oss själva, varandra och hur samhället organiseras. Utifrån en postkolonial förståelse av samtiden utformas kurser och program tillsammans med boende i Bergsjön. Tillsammans med ungdomsföreningen TNB, Tidsnätverket i Bergsjön, som driver en skaparverkstad vid Rymdtorget och med utökat finansiellt stöd från Kulturrådet håller verksamheten på att etableras.

Sabrin Jaja inviger Ortens konstfestival 2016. Fotograf: RICARDO ESTAY

Efterord

De projekt som presenteras här är en del av Konstfrämjandets reformarbete där det övergripande målet är att skapa en konstscen som kan inkludera fler människor, fler konstarter, en bredare konstsyn, olika samexisterande kvalitetsbegrepp samt ge fler makten att definiera konsten. Det övergripande målet har varit att skapa en konstscen som kan inkludera fler människor, fler konstarter, en bredare konstsyn, olika samexisterande kvalitetsbegrepp samt ge fler makten att definiera konsten. Konsten ska bli relevant för fler och därmed tillgänglig för fler, vilket Konstfrämjandet menar ger konsten en viktigare plats i livet och det offentliga samtalet.

Konstfrämjandet har velat samarbeta med ”grupper med mål” i främst landsort och förort, där grupperna själva ska ha makten över sina uttryck och sätta agendan för samarbetet, för att därigenom skapa en gräsrotsdemokratisk konst. Denna text reflekterar över arbetsmetoder som använts, erfarenheter som gjorts, samt hur de övergripande målen har uppnåtts. För denna text har verksamhetsutvecklare från Konstfrämjandet, projektledare och medverkande från grupperna intervjuats. Texten grundar sig på intervjuer med 14 deltagare. Utav dessa är fyra personer Konstfrämjandets verksamhetsutvecklare, åtta är projektledare och två är medverkande från grupperna.

ARBETSMETODER

Konstfrämjandets verksamhetsutvecklare har samarbetat med olika lokala grupper och dess projektledare (ibland från gruppen) för att skapa konst, plattformar för konstutövning eller konstbildande verksamheter. Konstfrämjandets delmål har varit att inom de olika delprojekten utveckla arbetsmetoder för hur man kan främja konst idag.

De intervjuade är i stort sett överens om att Konstfrämjandets samarbetsätt har varit annorlunda från hur konstprojekt oftast bedrivs. Samarbetet har präglats av att Konstfrämjandet och projektledarna tagit sig tid att gemensamt fundera ut hur ett samarbete kan gestalta sig utifrån gruppens intressen. Konstfrämjandet har således inte presenterat en färdig projektplan utan låtit samarbetet växa fram. Deltagarna upplever att det därigenom funnits möjlighet för dem att sätta agendan.

Jag tycker att det har känts mer som ett samarbete på något sätt. I andra sammanhang så jobbar man kanske mot ett galleri eller ett museum eller kommun som ger pengar. Man är i mycket större underläge när man jobbar så. Konstfrämjandet känns också som en stor organisation eller institution, men här känns det som att i den här institutionen jobbar vi tillsammans och att vi är del av lika mycket som någon annan, och jobbar mot det här målet. På det sättet känns det plattare och skönare. (Projektledare, New Horse Cultures)

När grupperna varit mer oorganiserade, såsom ungdomar eller EU-migranter, har den inledande fasen bestått i att projektledare, ofta tillsammans med Konstfrämjandets verksamhetsutvecklare, undersökt kontexten och gruppens behov. När projektledarna hållit workshops med gruppen har de oftast haft någon form av förbestämd arbetsmetod eller fråga att arbeta med, men samtidigt en flexibel och öppen agenda. Man har försökt att frångå den traditionella relationen lärare-elev för att istället hålla workshopen tillsammans, där alla delar med sig av det de kan och utgå från gruppens intressen.

EFTERORD

41

Vi gör det som ett möte mellan deltagarna och den konstnär ”som var på besök” och som ledde workshopen. Det är ju faktiskt det som är metodiken. Vi kommer inte dit och säger såhär ska man göra eller att det här är rätt eller fel. (Projektledare 1, Ballongen lyfter)

I samarbetet har Konstfrämjandet bidragit med kunskap och ekonomiska resurser. Konstfrämjandet har också agerat som ett erfaret bollplank som hjälpt till att strukturera och administrera de projekt som man samarbetat kring. Detta har gett deltagarna kunskap i projektledning.

Om någon säger ”Jag vill göra det här” då hjälper vi helt enkelt till med att få det gjort. (...) Här finns alla förutsättningar men det är upp till dig att se till att det genomförs. Det är inte upp till mig eller någon kommun. Vill du ha pengar? Här får du verktygen för att lära dig att söka pengar. Vill du ställa ut? Då får du ha galleriet här men du får vakta själv osv. osv. Alltså D.I.Y. (Do it yourself) (Projektledare, ISK-X)

Flera projektledare menar att Konstfrämjandet strukturerat upp deras lokala organisering på ett positivt sätt.

De (projekten) hade nog inte blivit av på det här sättet om det inte hade varit för Konstfrämjandet. Vi har också fått ett incitament att vara mer strukturerade och mötas mer och ta det lite mindre spontant. Och inte superflexibelt som vi jobbat annars. Konstfrämjandet har gjort att vi har haft styrelsemöten och delat lite mer än när det är en liten tät grupp som jobbar ihop och man vet redan allt och kan nästan bara köra på. Det har berikat oss jättemycket och gjort att projekten blivit annorlunda än vad de varit innan. (Projektledare, New Horse Cultures)

Många deltagare menar att den tillåtande attityden till att göra fel varit viktigt, samt att fokus legat på processen, inte resultatet.

De gav oss faktiskt chansen till att göra vårt eget. Det hade kunnat bli hur som helst. Det hade kunnat bli jättedåligt men också jättebra. (Medverkande, Hands on, Hands off).

Konstfrämjandet har även anställt personer från grupperna som projektledare och därmed gett gruppen möjlighet att jobba med projektet på betald basis, vilket setts som positivt.

Att arbeta konstnärligt utifrån mer allmänna koncept har varit en metod för att inbjuda till skapande. Flera projekt använder andra ord än ”konst” eller utgått från bekanta koncept eller erfarenheter som finns i gruppen. Exempelvis har arbetet kring hästar varit en dörröppnare för möten och konst på Öland. I Göteborg har Biskopsgårdens kvinnor utgått från kompetenser och intressen i gruppen och gjort workshops kring exempelvis smink och hennamaleri. I Gävleborg har man talat om klotter då alla kan klottra. Då ingen bedömningsskala för klotter finns kan man inte heller säga om det är bra eller dåligt.

Vi har gjort det till en grej att vi kallar allt klotter (...). Det premierar kreativiteten. (Projektledare ISK-K)

Att arbeta i en projektform där det funnits viss struktur för vad man skall göra, men där deltagandet varit flexibelt, har varit tongivande för projekt som velat nå oorganiserade samhällsgrupper som ungdomar.

Att inte behöva anmäla sig gör att det uppfattas som lättare att "slinka in" på en workshop, komma och gå, och komma tillbaka.

Men efter det så var arbetet väldigt processinriktat, så det var baserat på samtal mellan deltagarna och konstnärerna. Alla fick för det första frihet att välja om man ville vara med. Inga anmälningar utan man kunde gå ut ur rummet när man ville och förhålla sig till konstnärerna som man ville. Sen handlade det om att mötas i skapandet.
(Konstfrämjandets verksamhetsutvecklare, Ballongen lyfter)

ERFARENHETER

Flera av Konstfrämjandets verksamhetsutvecklare och projektledare menar att de kände en oro att "det inte skulle bli något" om de inte hade en färdig plan vid projekt med oorganiserade grupper. En erfarenhet som flera av verksamhetsutvecklarna och projektledarna har gjort är dock att det går att låta projekt ta form tillsammans med deltagarna, vilket de kommer ta med sig till kommande projekt

Jag tänker när det gäller kollektiva projekt att lita mer på gruppens förmåga och kunna backa mer i min egen kontroll över projektets gång, det har jag lärt mig. Jag har kommit fram till att jag vill sträva efter det.
(Projektledare, Om jag vore konstnären)

I flera fall har samarbetet med Konstfrämjandet fungerat som en legitimitetsskapare för samarbeten med andra institutioner för projektledarna och grupperna. Projektledarna upplever även att samarbetet gett nya kontakter.

Det betyder jättemycket, faktiskt, för vår roll i det lokala samhället. Att vi har en koppling utåt och kanske en stöttning från ett annat håll, att vi blir connectade till andra konstnärer i resten av Sverige. (...) Det är nånting här att det är ordet klotter och att det kopplas ihop med konst, någonstans där skapas det någon form av en magisk liten grej i folks huvuden som tänker att det här är inte alls farligt, klotter, eftersom det är Konstfrämjandet.
(Projektledare, ISK-X)

HAR DE ÖVERGRIPANDE MÅLEN UPPNÅTT?

Ett exempel på hur Konstfrämjandet främjat en konstscen som kan inkludera fler människor, fler konstarter, en bredare konstsyn, olika samexisterande kvalitetsbegrepp och ge fler makten att definiera konsten, är genom de mer öppna koncept som använts inom projektet. Alla kan klottra och många har en relation med smink, henna och hästar. Tröskeln till att våga skapa utifrån dessa koncept blir inte lika hög som om man skulle "skapa konst". Dessutom lyfts dessa uttryck som konstnärliga.

Flera av de intervjuade menar att det som producerats inom projektet, exempelvis utställningar, blivit mer relevant för samhällena de verkar i då samarbetet utgått från de lokala gruppernas intressen. Detta lockar även en annan konstpublik än den traditionella.

Vi hade en utställning på Krukmakargatan där det var flera deltagare från Stockholmskolan som ställde ut. Och där var det flera konstverk som var djupt personliga men som ändå pratade om en grupp. Hur det är att var exempelvis funktionshindrad, hur det är att vara rasifierad, hur det är att vara icke-binär i Sverige idag. Och jättemånga av dem som kom på vernissage var ju i första hand vänner och bekanta till de här personerna. De var i förstahand inte en traditionell konstpublik utan de var snarare engagerade i frågan. Liksom tillhörde ett kollektiv. Och här var en person som var konstnär som gjorde konst som representerade deras perspektiv. Som en sorts representant i konsten för den här gruppen liksom.

(Verksamhetsutvecklare, Stockholmskolan)

42

EFTERORD

43

Konstfrämjandet fungerar också i flera fall legitimerande för grupperna i deras kontakt

med andra (konst)organisationer. Konstfrämjandet möjliggör även nya kontaktnät och har bidragit med kunskap som stöttat grupperna i att genomföra deras projekt. Detta bidrar till målet om inkludering.

Angående visionen att ge fler makten att definiera konsten så har medbestämmande funnits i alla projekt, men i olika hög grad. Mer organiserade grupper verkar ha haft lättare att sätta agendan för konstutövandet. När grupperna varit mer oorganiserade har samarbetet inte varit lika öppet. Istället har då projektledarna, ofta tillsammans med Konstfrämjandet centralt, först undersökt gruppens behov, lagt fram en plan utifrån detta, och därefter öppnat upp för vad gruppen vill göra inom den fastställda planen. Flera av projektledarna menar dock att en erfarenhet de tar med sig från projektet är att det är möjligt att ytterligare släppa på denna kontroll av förberedda projekt.

Att ligga ännu lägre (...). Det gäller att vara ännu mer lyssnande och avvaktande. Att inte ha så mycket planer i huvet redan, utan att lita intuitivt. Att vara ännu mer säker på sina egna tentakler. Att deltagarna gör jobbet – inte jag. Lämna ännu mer plats till dem.
(Projektledare 2, Ballongen)

Flera av deltagarna från grupperna vittnar om hur samarbetet med Konstfrämjandet möjliggjort verksamheter och stärkt dem som organisationer och konstaktörer.

Jag hade aldrig, för det första, insett min egen potential som konstnär och för det andra så hade jag aldrig blandat ihop konsten med politiken och aktivismen om det inte varit för Stockholmskolan.
(Medverkande, Stockholmskolan)

Citatet speglar inte bara målet om inkludering, utan även målet om att göra konsten relevant och tillgänglig för fler, samt att ge konsten en viktigare plats i det offentliga samtalet, genom att den blandas ihop med politiken och aktivismen.

Slutligen finns en frustration bland de intervjuade om att förändringen mot en mer inkluderande konstscen går långsamt. Att nå det visionära målet kräver ett långsiktigt arbete. Men att söka samarbeten där gruppens agenda är ledande och ge verktyg åt gruppen för att kunna realisera sina mål är en början på vägen dit.

ELLEN LUNDKVIST, statsvetare

Ballongen Lyfter

Projektledare

ANNA TÖRRÖNEN, verksamhetsledare Konstfrämjandet Västmanland i samarbete med
KATRIN INGELSTEDT, verksamhetsutvecklare Konstfrämjandet

Projektmedarbetare JOHANNA BYSTRÖM-SIMS, intendent på Aguélimuseet

Projektgrupp

ANNA TÖRRÖNEN, JOHANNA BYSTRÖM-SIMS, TONY LORENZI, SUSANNE TORSTENSSON,
LINDA KHATIR, HELEN EKHOLM

Deltagande konstnärer

TONY LORENZI, SUSANNE TORSTENSSON, LINDA KHATIR, HELEN EKHOLM, MARCUS IVARSSON,
HEIDI METTIÄINEN, MARTIN HOLM

Kontaktpersoner Lokal 17 BJÖRN ROJLING, MAHSA FATHI SJÖBERG

Kursansvariga Ballongen – social praktik och platsens betydelse
KATRIN INGELSTEDT, JOHANNA BILLING

TACK TILL

Region Västmanland, kulturutveckling, ERIK HEDMAN konstnär/animatör,
SHAHLA MOHEBBI konstpedagog Västerås konstmuseum

(ISK-X)

Institutet för samtida klotter

Projektledare

KARIN BÄCKSTRÖM, JON PERMAN och JOHAN NORA, Konstfrämjandet Gävleborg

Deltagande konstnärer

EVA ARNOVIST, ROLFCARLWERNER, TOMAS OCH ANJA ÖRN, MUMS, TAGS&THROWS, SHU, SOFIA ELIDA, EASY1,
JULIA GIDLÖW, DENIZ GULZIVER, LINN FLODEN, TOMMY PEDERSEN, FREDRIK SJÖGREN, RUI MARQUES, FATIA

Tack till

TOBIAS BARENTHIN LINDBLAD, ERIK HANNERZ, TIM WIKSTRÖM, LÄNSMUSEET GÄVLEBORG,
GAVELGÅRDARNA, FILIP ÅBERG

New Horse Cultures

Projektledare

DIMA MATR, Syrien, och HAITHAM SABAHI, Syrien, tillsammans med MATHIEU och MALIN VRIJMAN, Öland,
i samarbete med CAROLINE MALMSTRÖM, verksamhetsutvecklare Konstfrämjandet.

Deltagande konstnärer

SIGNE JOHANNESSEN, SHIVA ANOSHIRVANI, RAMEZ OMAREEN och JOHAN CARLSSON, JAC STUDIOS

Stockholmskolan

Initiativtagare, konstnärer och mentorer

SONIA SAGAN, SAHRA NUR, SAHRA SAALIM, BERHE FETZUMBRHAN, IDIL HASSAN, MARIA FRÖHLICH, SAMAN SOK-
HANRAN, BLEN, FERNANDO ILLEZCA, CARLOS ROMERO CRUZ, JOSÉ DAVID HILDEBRAND, WENDY FRANCIS, SVENSKA
HIJABIS, DANIELA RUZ, DAVID NZINGA, PIA OHLBY, MICHAEL SILKESJÖÖ

Modeller TeknOchill

RUHANI ISLAM, JON ELY, ANNA ANDERSSON, ERICA OHENE-BEKOE, SAMUEL GIRMA

Projektledare ERIK ANNERBORN, Konstfrämjandet Stockholm Producent NACHLA VARGAS ALAEB

Den Nya Konstutbildningen

HANDS ON, HANDS OFF

Kursledare LISA NYBERG, verksamhetsutvecklare Konstfrämjandet

Intendenter ANNA JOHANSSON och SOFIA LANDSTRÖM

Deltagande dokumentatör MERIMA DIZDAREVID

Projektgrupp MALMÖ KONSTVERKSTAD

Samarbetspartner MALMÖ FOLKHÖGSKOLA, MALMÖ KONSTMUSEUM

DELTAGANDE KONSTNÄRER

HENRIK JOHANSSON, JENNY GRÖNVALL, SEBASTIAN DAHLQVIST, TONE SCHUNNESSON

I utställningen 'Kriget med mig själv' visades verk av

NATHALIE DJURBERG, LEIF KANDER, ROJ FRIBERG, EDVARD MUNCH, LENA CRONQVIST, BERT JOHNNY NILSSON, VASSIL
SIMITTCHIEV, SIROUS NAMAZI, ELIN BEHRENS, LEIF HOLMSTRAND, ANNIKA VON HAUSSWOLFF OCH

ANE HJORT GUTTU

OM JAG VORE KONSTNÄREN

Projektledare IOANA COJOCARIU, KARIN AURAN FRANKENSTEIN

Projektgrupp KULTURFÖRENINGEN CARTIER

HOPPETS MIRAKEL

Projektledare MICHAELA RÁBOVÁ, USAMA WARD Projektgrupp S.A.Y – STORIES ART YOU

Samarbetspartner INDIVIDUELL MÄNNISKOHJÄLP, MKB FASTIGHETER

Deltagande konstnärer ANDREAS M. LARSSON, EILEEN LAURIE, ANNA WESSMAN, KARIN AURAN FRANKENSTEIN

TRYGGT LÄGE

Projektledare IDA MÅRDHED, PI BELSANDER, IOANA COJOCARIU, KARIN AURAN FRANKENSTEIN

Projektgrupp KULTURFÖRENINGEN CARTIER och MALMÖ FEMINISTISKA NÄTVERK

Samarbetspartner KONTRAKULTUR

Deltagande konstnärer och föreläsare

FATUMA AWIL, YLVA EMEL, LEVANT BAND, DIANA MULINARI, PARVIN ARDALAN, STÅLE HOLGERSEN, BATERÍA MALMÖ

Biskopsgårdens kvinnor

Projektledare

AMIRA DIDI, NISREEN ELEMAN, SELMA ALDIRI, YASMIN OMER, YOSRA ALDALAL och SHADAD NASIR HADI

i samarbete med KIM EINARSSON, verksamhetsutvecklare Konstfrämjandet

Speak your mind

Projektledare

AMANDA PETERSON, DIRMA TAMAR, EMAN KHALIF, FAHAD ALJAMALI, PATRIK KARLSSON, RODRIGO MORALES & SABRIN JAJA FÖR PANTRARNA, samt KIM EINARSSON, verksamhetsutvecklare Konstfrämjandet

Ortens konstfestival 2016

Projektledare

EMAN KHALIF & SABRIN JAJA för Pantrarna, KIM EINARSSON, verksamhetsutvecklare Konstfrämjandet

Medverkande konstnärer

AFTAB SOLTANI, ALA JELIL, ALI IBRAHIM, AMANDA X, ANDERS RUNDBERG, ANTONIO MAGANA, BENNY CRUZ, DIRMA, BOSSE HARRINGER, ENVER CHATO, FARTON HASHI, GÖTHENBURGO, HANNA KOLENOVIC, HOMA BADPA, LENNART NAVARRETE, MEIRA AHMEMULIC, MELODY, MER ÄN ORD, MIXGÅRDEN, NABILA ABDUL FATTAH, NACHLA LIBRE, NINA RASHID, NISREEN ELEMEN, ROCIO SOTO, SABER ALIPANAH, SUNSHINE SOCIALIST CINEMA/KALLE BROLIN, TAREK, TNB SKAPARVERKSTAD, VIC VEM & WAHID SETIHESH

Tack till

AKADEMIN VALAND, EMMAUS BJÖRKÅ, FRILAGRET, GLÄNTA, IBN RUSHD, GORKI GLASER MÜLLER, HDK - HÖGSKOLA FÖR DESIGN, JUBILEUMSPARKEN/PASSALEN, KULTURSTIFTELSEN, MIXGÅRDEN, STATENS KONSTRÅD, SÄTTA FÄRG PÅ, TIDSNÄTVERKET BERGSJÖN.

Akademien

Styrgrupp

AFTAB SOLTANI (HAYAT), AMANDA PETERSON (PANTRARNA), DANIEL TERRES (ARTSCAPE OCH URBAN KONST I GÖTEBORG), DIRMA TAMAR (PANTRARNA, TNB), GÖZDE TURGUT (TIDSNÄTVERKET I BERGSJÖN), KIM EINARSSON (KONSTFRÄMJANDET), MAYMUNA ABDULLAHI, PATRIK KARLSSON (PANTRARNA), RODRIGO MORALES (PANTRARNA), SABRIN JAJA (PANTRARNA) & TARA SALIM

Projektledare AFTAB SOLTANI, DIRMA TAMAR, RODRIGO MORALES, SABRIN JAJA & TARA SALIM

FOLKRÖRELSESNAS KONSTFRÄMJANDE, FÖRBUNDET

Verksamhetsledare PER HASSELBERG

Verksamhetsutvecklare organisation & kommunikation CAROLINE MALMSTRÖM

Vik. verksamhetsutvecklare organisation & kommunikation MIA ANDERSSON

Verksamhetsutvecklare öst KATRIN INGELSTEDT

Verksamhetsutvecklare syd LISA NYBERG

Verksamhetsutvecklare väst KIM EINARSSON

Verksamhetsutvecklare norr SARA EDSTRÖM

Intendent NIKLAS ÖSTHOLM

Projektsamordnare och redaktör SARA EDSTRÖM

Grafisk Form ERIK OLOFSSON Foto KONSTFRÄMJANDET (i de fall inget annat anges)
Tryck ORIGINAL/ARKITEKTKOPIA, Umeå

De delprojekt som presenteras här ingår i ett projekt av Folkrorelsernas Konstfrämjande som under 2016 och 2017 fick stöd från Postkodstiftelsen.

Tack till vår handläggare ROBERT BRODÉN för ständigt bra pepp och dialog.

**Konstfrämjandet
arbetar med
uppdraget ”konst
för alla”. Vi ser
konst som ett sätt
att tänka om sig
själv och samhället.
Tillsammans med
konstnärer, deltagare
och våra medlemmar
ger vi andra perspek-
tiv på vår samtid.
Vi producerar och
sprider konst över
hela Sverige, genom
nya konstverk,
utställningar, böcker
och möten.**

Konstfrämjandet är en partipolitiskt obunden organisation som finns i hela landet och består av olika medlemsorganisationer och distrikt. Distrikten ser olika ut, men förenas i ett starkt konst- och samhällsintresse. Medlemmarna är olika folkrörelser, t ex studie- och fackförbund, och andra intresseorganisationer.

Vi är övertygade om bildningens och konstens roll, och vill att alla ska ha tillgång till konst i ett jämlikt samhälle.